

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

JÍT SVOU CESTOU A NEBÝT SÁM

Obsah:

1.	Identifikační údaje o škole	4
1. 1	Název ŠVP	4
1. 2	Údaje o škole	4
1. 3	Údaje o zřizovateli	4
1. 4	Platnost a účinnost dokumentu	5
2.	Charakteristika školy	6
2. 1	Lokalita školy	6
2. 2	Charakteristika a specifika budovy	6
2. 3	Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole	7
2. 4	Specifika jednotlivých tříd	7
3	Pedagogický tým školy	8
3. 1	Složení pedagogického týmu školy	8
3. 2	Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	8
4.	Podmínky vzdělávání	10
4. 1	Psychosociální podmínky	10
4. 2	Spolupráce se zákonnými zástupci	11
4. 3	Organizace	12
4. 4	Životospráva	13
4. 5	Věcné podmínky	14
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	16
5. 1	Vize a cíle vzdělávacího programu	16
5. 2	Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností	17
5. 3	Nastavení procesu pedagogického diagnostikování	24
5. 4	Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů	25
6.	Vzdělávací obsah	27
6. 1	Integrovaný blok „Cesta k sobě a druhým“	29
6. 2	Integrovaný blok „Cesta za objevy“	31

6. 3	Integrovaný blok „Cesta do přírody“	33
6. 4	Integrovaný blok „Cesta ke zdraví“	35
7.	Plán autoevaluace	37
7. 1	Oblasti autoevaluace	37
7. 2	Cíle autoevaluace	38
7. 3	Kritéria autoevaluace	39
7. 4	Metody a nástroje pro autoevaluaci	41
7. 5	Termíny a frekvence autoevaluace	43
7. 6	Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků	44

1 Identifikační údaje o škole

1. 1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Jít svou cestou a nebýt sám

1. 2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Horní Pěna

SÍDLO ŠKOLY: Mateřská škola Horní Pěna 19, 378 31 Horní Pěna

KONTAKT:

Web: www.mshornipena.cz

Email: skolka@hornipena.cz

Tel: 603 280 788

REDIZO: 650049811

IČO: 75000946

IZO: 107532263

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc Hana Koudelková

ŘEDITELKA ŠKOLY: Bc Hana Koudelková

OSOBA ZODPOVĚDNÁ ZA TVORBU ŠVP: Bc Hana Koudelková

1. 3 Údaje o zřizovateli

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Horní Pěna

ADRESA ZŘIZOVATELE: Horní Pěna 93, Horní Pěna 378 31

KONTAKT:

Web: www.hornipena.cz

Email: ou@hornipena.cz

Tel: 724 195 814

1. 4 Platnost a účinnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU OD: 1. 9. 2026 do doby další změny

ÚČINNOST DOKUMENTU OD: 1. 9. 2026

ČÍSLO JEDNACÍ: 2026/ SVP 1

DATUM SCHVÁLENÍ DOKUMENTU NA PEDAGOGICKÉ RADĚ: 27. 8. 2026

DATUM SCHVÁLENÍ DOKUMENTU ZŘIZOVATELEM: 28. 8. 2026

.....
Ředitelka školy Bc Hana Koudelková

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2. 1 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné části obce Horní Pěna, kde z jedné strany sousedí se zástavbou rodinných domků a z druhé strany je obklopena volnou přírodou luk a lesů. Tato výjimečná poloha nám umožňuje plně propojovat předškolní vzdělávání s okolním prostředím. Bezprostřední blízkost lesa pravidelně využíváme k tematickým vycházkám a hrám v přírodě. Klíčovým prvkem je kompletně modernizovaná školní zahrada s novou venkovní učebnou, která slouží pro tvořivé činnosti a autentické učení v inspirativním přírodním zázemí. Areál zahrady je zároveň plně využíván pro nejružnější sportovní aktivity a díky svému uspořádání slouží také jako dopravní hřiště k seznámení s bezpečným chováním při pohybu v blízkosti pozemních komunikací.

2. 2 Charakteristika a specifika budovy

Historie budovy naší mateřské školy se začala psát v 70. letech 20. století, kdy byla v obci svépomocí občanů vybudována jako moderní dvoutřídní předškolní zařízení. Hlavní budova je dvoupodlažní, v přízemí a v prvním podlaží se nachází třídy mateřské školy. Součástí budovy je přízemní hospodářská budova, kde se nachází školní kuchyně, sklady a další technické prostory. Obě budovy spojuje chodba, která umožňuje bezpečný přechod mezi budovami.

Demografický vývoj v devadesátých letech a s ním spojený pokles počtu dětí vedl v roce 1993 k uzavření jedné z tehdejších tříd, jejíž uvolněné prostory byly následně dočasně pronajaty soukromému subjektu. Významný mezník nastal v roce 2002, kdy zastupitelstvo obce rozhodlo o zřízení malotřídní základní školy pro 1. až 3. ročník přímo v budově školy. Tento krok podtrhl přirozené propojení obou stupňů vzdělávání v obci, nicméně ve školním roce 2007/2008 musel být provoz základní školy pro nedostatek žáků definitivně ukončen.

Uvolněné zázemí se následně vrátilo svému původnímu účelu a začalo opět sloužit předškolnímu vzdělávání. Nejprve byla v těchto prostorách zřízena nová třída s kapacitou pro 15 dětí, která byla hned v následujícím školním roce rozšířena pro 25 dětí. Tímto krokem se budova vrátila ke svému původnímu dvoutřídnímu uspořádání. Od této doby je celková kapacita mateřské školy stanovená na 50 dětí stabilně a plně využívána v obou třídách.

Významným krokem k modernizaci celého objektu byla rozsáhlá rekonstrukce realizovaná v roce 2014. V jejím rámci došlo k zateplení budovy, výměně oken a modernizaci topného systému. V roce 2019 pak byla zrekonstruována spojovací chodba mezi budovami, která dnes zajišťuje pohodlné a estetické propojení celého areálu. Budova tak dnes plně vyhovuje současným technickým i pedagogickým standardům moderního předškolního vzdělávání.

Nejnovějším prvkem je modernizovaná zahrada, jejíž kompletní realizace proběhla v roce 2026. V rámci této akce došlo k celkové rekonstrukci chodníků, kompletní renovaci herních prvků, zřízení nového sportovního hřiště a estetické úpravě i kultivaci terénu celého zahradního

prostoru. Součástí modernizace bylo také vybudování venkovní učebny, která poskytuje zázemí pro venkovní učení a další aktivity.

Mateřská škola je dobře dopravně dostupná. Nachází se v blízkosti zastávky veřejné dopravy a před budovou školy je k dispozici parkoviště pro zákonné zástupce dětí i návštěvníky školy.

2. 3 Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Kapacita školy je 50 dětí. Nejvyšší povolený počet dětí ve třídě je na základě výjimky povolené zřizovatelem 25 dětí.

2. 4 Specifika jednotlivých tříd

Mateřská škola Horní Pěna je dvoutřídní.

Třída Rybičky se nachází v 1. patře budovy a je určena pro děti ve věku od 2 do 4,5 let. Všechny vzdělávací aktivity, denní režim i samotné uspořádání prostor jsou plně přizpůsobeny specifickým potřebám a možnostem mladších dětí. V této třídě je kladen zásadní důraz na citlivý přístup a vytváření bezpečného, klidného prostředí, které přirozeně navazuje na rodinné zázemí. Pedagogická práce se zaměřuje na úspěšnou adaptaci dětí na mateřskou školu a rozvoj sociálních kontaktů s vrstevníky. Nedílnou součástí pedagogického působení je cílená podpora přirozené zvědavosti a zájmu dětí o objevování okolního světa, která probíhá na základě jejich vlastního prožitku.

Třída Pastelky se nachází v přízemí budovy, je určena pro děti ve věku od 4, 5 do 7 let. Na děti nahlížíme jako na rovnocenné partnery, kteří se aktivně spolupodílejí na plánování a realizaci každodenních činností a spoluvytvářejí pravidla společného soužití. Důraz je kladen na všestranný rozvoj dětí, schopnost sebehodnocení a vědomí vlastní jedinečnosti. Dětem je poskytováno individualizované vedení a systematická podpora pro hladký přechod do dalšího stupně vzdělávání. Vzdělávací proces v této třídě významně podporuje moderně vybavené prostředí, které zahrnuje specializovaný pracovní koutek a systematické využívání inovativních didaktických pomůcek i digitálních technologií.

3 Pedagogický tým školy

3. 1 Složení pedagogického týmu školy

Pedagogický tým mateřské školy tvoří kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci a asistenti pedagoga, kteří společně vytvářejí prostředí založené na vzájemné spolupráci, respektu a otevřené komunikaci. Členové týmu spolu úzce spolupracují, pravidelně si předávají informace, sdílejí své zkušenosti a jsou otevření odborné diskuzi i hledání společných řešení.

Tým se pravidelně schází na pedagogických poradách, kde projednává aktuální dění ve škole, řeší pedagogické i organizační záležitosti, plánuje vzdělávací činnost a společně vyhodnocuje výsledky své práce. Důraz je kladen na týmovou spolupráci, jednotný pedagogický přístup a průběžnou reflexi vlastní práce.

Nově nastupujícím pedagogickým pracovníkům je poskytována systematická podpora ze strany vedení školy i zkušených členů pedagogického týmu, která usnadňuje jejich adaptaci a profesní začlenění.

Ředitelka školy průběžně sleduje a vyhodnocuje práci pedagogického týmu, vytváří podmínky pro kvalitní výkon pedagogické činnosti a podporuje profesní růst všech zaměstnanců. Motivuje pedagogy k uplatňování vlastních nápadů a inovativních přístupů, podporuje jejich iniciativu a vytváří příležitosti k dalšímu vzdělávání a profesnímu rozvoji.

3. 2 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků je nedílnou součástí činnosti mateřské školy a významně přispívá ke zkvalitňování poskytovaného předškolního vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci se aktivně zapojují do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), průběžně sledují aktuální trendy ve vzdělávání, seznamují se s novými poznatky z oblasti pedagogiky, psychologie i speciální pedagogiky a rozšiřují své profesní kompetence o moderní metody a formy práce s dětmi.

Další vzdělávání vychází z potřeb školy, cílů stanovených ve Školním vzdělávacím programu i z individuálních potřeb jednotlivých pedagogických pracovníků. Ředitelka školy každoročně zpracovává plán dalšího vzdělávání, ve kterém zohledňuje priority školy, aktuální legislativní změny i oblasti přispívající ke zkvalitňování vzdělávacího procesu. Současně ponechává pedagogům dostatečný prostor pro výběr vzdělávacích aktivit podle jejich profesního zaměření, osobních zájmů a cílů profesního rozvoje.

Získané poznatky a zkušenosti si pedagogové zpravidla vzájemně předávají, sdílejí je při pedagogických poradách, metodických setkáních i při každodenní spolupráci. Nové poznatky promítají do plánování vzdělávací nabídky, do volby metod a forem práce i do vytváření podnětného prostředí podporujícího všestranný rozvoj dětí.

Mateřská škola podporuje kulturu vzájemného učení, profesní spolupráce a otevřené reflexe vlastní pedagogické činnosti. Cílem je vytvářet podmínky pro neustálé zkvalitňování práce

pedagogického týmu a poskytovat dětem vzdělávání odpovídající současným poznatkům a potřebám společnosti.

4 Podmínky vzdělávání

4. 1 Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, spokojeně, jistě a přijímané. Všichni zaměstnanci školy svým přístupem přispívají k vytváření příznivého sociálního klimatu založeného na vzájemné důvěře, respektu, otevřené komunikaci a spolupráci. Děti mají možnost navazovat pozitivní vztahy s vrstevníky i dospělými a získávat zkušenosti v prostředí podporujícím jejich zdravý tělesný, psychický i sociální rozvoj.

Nově přichozím dětem i jejich zákonným zástupcům je poskytován individuálně přizpůsobený adaptační proces. Jeho délka a průběh vycházejí z potřeb dítěte, jeho schopnosti adaptace a úzké spolupráce rodiny s mateřskou školou. V období adaptace je možné po vzájemné domluvě upravit délku pobytu dítěte v mateřské škole nebo zvolit jiná vhodná adaptační opatření. Pro posílení pocitu bezpečí a jistoty je dětem umožněno přinést si po dohodě s pedagogickými pracovníky oblíbený osobní předmět, například plyšovou hračku, polštářek nebo jinou věc, která jim pomáhá překonat počáteční nejistotu. Pedagogové citlivě reagují na individuální potřeby každého dítěte a podporují jeho postupné osamostatňování.

Vzdělávací nabídka odpovídá věku, individuálním možnostem a potřebám jednotlivých dětí. Děti nejsou nepřiměřeně zatěžovány nadměrným množstvím organizovaných činností ani nepřiměřenými požadavky. Je zachován vyvážený poměr mezi spontánními a řízenými aktivitami, hrou, pohybem, pobytem venku, odpočinkem a vzdělávacími činnostmi. Zároveň jsou děti aktivními účastníky vzdělávacího procesu. Podílejí se na vytváření pravidel soužití ve třídě, mají možnost vyjadřovat své názory, přicházet s vlastními nápady, spolurozhodovat o některých činnostech a volit si z připravené vzdělávací nabídky podle svých zájmů a potřeb. Pedagogové vytvářejí prostor pro samostatné rozhodování, tvořivost, experimentování i vlastní iniciativu dětí.

Ve třídách jsou vytvářeny podmínky pro soukromí dítěte i jeho potřebu klidu. Součástí prostředí jsou klidové koutky, které dětem umožňují odpočinek, individuální činnost nebo krátkodobé stažení se z kolektivu, pokud to právě potřebují. Je respektována potřeba soukromí při osobní hygieně, převlékání i odpočinku.

Osobní svoboda dítěte je respektována v souladu s jeho věkem, schopnostmi a potřebou bezpečí. Děti jsou vedeny k odpovědnosti za své chování a k respektování společně vytvořených pravidel soužití, která podporují bezpečné prostředí, vzájemnou ohleduplnost, spolupráci a respekt k druhým.

Pedagogové uplatňují respektující a partnerský přístup. Každé dítě je vnímáno jako jedinečná osobnost se svými potřebami, schopnostmi, zájmy i individuálním tempem vývoje. Děti jsou přijímány takové, jaké jsou, bez předsudků a s respektem k jejich individualitě, rodinnému zázemí i kulturnímu odlišnostem. Současně jsou vedeny k toleranci, vzájemnému respektu, pomoci druhým a přijetí rozmanitosti.

Komunikace mezi pedagogy a dětmi je založena na vzájemné úctě, důvěře a partnerství. Pedagogové dětem pozorně naslouchají, vedou je k vyjadřování vlastních pocitů, názorů a přání a podporují je při hledání vhodných způsobů řešení problémových situací. Upřednostňují pozitivní motivaci, popisnou a povzbuzující zpětnou vazbu, oceňují snahu a individuální pokroky každého dítěte. Vyhýbají se nevhodným slovním komentářům, zesměšňování, srovnávání dětí i zbytečné kritice.

Pedagogičtí pracovníci jsou dětem přirozeným vzorem svým vystupováním, jednáním i způsobem komunikace. Svým každodenním chováním předávají hodnoty lidskosti, empatie, tolerance, ohleduplnosti, zdvořilosti, spravedlnosti, odpovědnosti a vzájemného respektu. Stejné principy uplatňují také ve vzájemných vztazích mezi pedagogy, ostatními zaměstnanci školy a vedením školy. Děti tak každodenně zažívají prostředí založené na důvěře, spolupráci, vstřícnosti a otevřené komunikaci.

4. 2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Mateřská škola rozvíjí partnerskou spolupráci se zákonnými zástupci dětí, která je založena na vzájemné důvěře, otevřené komunikaci, respektu a společném zájmu o harmonický rozvoj dítěte. Respektuje rodinu jako nejdůležitější prostředí pro výchovu dítěte a usiluje o navázání vzájemné spolupráce, která podporuje kontinuitu rodinné a předškolní výchovy.

Pedagogové průběžně informují zákonné zástupce o vzdělávání, individuálních pokrocích i potřebách dítěte. Každodenní kontakt při předávání a vyzvedávání dětí slouží ke vzájemné výměně aktuálních informací. Pro podrobnější projednání vzdělávacích, výchovných či individuálních potřeb dítěte nabízí mateřská škola možnost osobních konzultací po předchozí domluvě.

K předávání informací a vzájemné komunikaci využívá mateřská škola také elektronický informační systém, jehož prostřednictvím jsou zákonní zástupci informováni o provozu školy, plánovaných akcích, organizaci vzdělávání i dalších důležitých sděleních. Součástí systému je rovněž možnost vzájemné komunikace mezi zákonnými zástupci a pedagogy.

Při spolupráci se zákonnými zástupci zachovávají pedagogové i ostatní zaměstnanci školy diskrétnost, chrání soukromí rodin a osobní údaje dětí. Veškerá komunikace probíhá s respektem, vstřícností a v zájmu zajištění co nejlepších podmínek pro vzdělávání a všestranný rozvoj každého dítěte.

Mateřská škola vytváří příležitosti ke společnému setkávání dětí, zákonných zástupců a zaměstnanců školy prostřednictvím tradičních akcí, dnů otevřených dveří, tvořivých dílen, slavností a dalších společných aktivit. Tato setkání podporují otevřenou komunikaci, vzájemné vztahy a aktivní zapojení rodin do života mateřské školy.

Škola vítá spolupráci zákonných zástupců také při přípravě a realizaci školních akcí a projektů a jejich zapojení do obohacování vzdělávací nabídky, například zajištěním programu či ukázek profesí. Aktivní spolupráce rodin přispívá k vytváření příjemného prostředí a posiluje vzájemné vztahy mezi školou, dětmi a jejich rodinami.

4. 3 Organizace

Organizace vzdělávání

Denní režim mateřské školy je pružný a dostatečně flexibilní, aby bylo možné reagovat na aktuální situace i individuální potřeby dětí. Současně je zachován pravidelný řád dne, který dětem poskytuje pocit jistoty, bezpečí a usnadňuje jejich orientaci v průběhu dne. Organizace dne vytváří prostor pro vyvážené střídání spontánních a řízených činností, pobytu venku, stravování i vzdělávacích aktivit. Při organizaci vzdělávání je zachována přirozená převaha spontánních a nepřímo řízených činností nad činnostmi řízenými.

Každý den mají děti dostatek prostoru pro spontánní hru, pohybové aktivity a pobyt venku. Pedagogové připravují pestrou vzdělávací nabídku a vytvářejí podnětné prostředí, ve kterém jsou hry, činnosti a vzdělávací pomůcky průběžně obměňovány podle zájmů, potřeb a věku dětí. Prostorové uspořádání tříd umožňuje dětem volit si místo pro hru a činnosti podle jejich aktuálních potřeb, individuálně i ve skupině vrstevníků.

Při každodenních činnostech jsou děti vedeny k samostatnosti, sebeobsluze, odpovědnosti a vzájemné spolupráci. Přiměřeně svému věku se podílejí na stolování, udržování pořádku ve svém okolí a osvojování kulturních a společenských návyků. Pobyt venku je pravidelně realizován s využitím školní zahrady i přírodního prostředí v okolí mateřské školy. V průběhu celého dne je zajištěna bezpečnost dětí pod dohledem pedagogických pracovníků. Spojování tříd je omezeno na nezbytně nutné případy s ohledem na zajištění bezpečnosti dětí a plynulý chod mateřské školy.

Organizace provozu mateřské školy

Mateřská škola poskytuje celodenní předškolní vzdělávání. Organizace jejího provozu vychází z platných právních předpisů, Školního řádu mateřské školy, vnitřních směrnic ředitele školy a dalších interních dokumentů, které upravují podmínky vzdělávání a zajišťují plynulý chod školy.

Školní řád stanovuje podrobnosti o organizaci vzdělávání a provozu mateřské školy, vymezuje práva a povinnosti dětí, jejich zákonných zástupců i zaměstnanců školy. Zákonní zástupci jsou s jeho obsahem prokazatelně seznámeni a jsou povinni jej dodržovat.

Děti jsou do tříd zařazovány s ohledem na jejich věk, individuální potřeby, sourozenecké vazby i aktuální organizační možnosti mateřské školy. Při rozdělování dětí je vždy sledován jejich co nejharmoničtější rozvoj, podpora sociálních vztahů a vytváření podnětného vzdělávacího prostředí.

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá v souladu s platnou legislativou. Termín zápisu stanovuje ředitelka školy a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup i na veřejně přístupném místě ve škole. Podrobnosti k přijímání dětí jsou uvedeny ve Školním řádu a dalších souvisejících dokumentech.

Mateřská škola umožňuje plnění povinného předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání v případech stanovených školským zákonem. Podmínky individuálního vzdělávání, způsob ověřování očekávaných výsledků vzdělávání i další náležitosti jsou upraveny ve Školním řádu. Škola zajistí dětem cizinců v povinném předškolním vzdělávání jazykovou podporu podle příslušného právního předpisu.

Podrobnější informace o organizaci provozu mateřské školy, provozní době, předávání a vyzvedávání dětí, omlouvání jejich nepřítomnosti, organizaci stravování i dalších provozních pravidlech jsou součástí Školního řádu a navazujících vnitřních předpisů školy.

4. 4 Životospráva

Mateřská škola vytváří podmínky pro zdravý tělesný i psychický vývoj dětí a podporuje zdravý životní styl jako přirozenou součást každodenního života.

Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava odpovídající výživovým normám pro předškolní děti. Při sestavování jídelníčku i přípravě pokrmů jsou respektovány platné legislativní požadavky a současně jsou zohledňovány aktuální poznatky a doporučení v oblasti zdravé výživy a moderních technologií přípravy stravy. Školní jídelna usiluje o pestrost jídelníčku, zařazování sezónních a kvalitních surovin a podporu zdravých stravovacích návyků dětí. Zaměstnanci školní jídelny si průběžně rozšiřují své odborné znalosti prostřednictvím dalšího vzdělávání a sledují nové poznatky v oblasti školního stravování.

Po celý den je dětem zajištěn volně dostupný pitný režim. Každé dítě má svůj označený hrneček a může se kdykoliv během dne napít podle své potřeby. K dispozici je několik druhů nápojů, například pitná voda, neslazený nebo jemně slazený čaj a ovocné nápoje. Pedagogové děti přirozeně vedou k pravidelnému doplňování tekutin a dbají na dodržování pitného režimu zejména při pohybových aktivitách a v teplém počasí.

Denní režim mateřské školy je organizován tak, aby respektoval biologické potřeby dětí a poskytoval dostatek času pro všechny činnosti. Je založen na pravidelném střídání spontánních a řízených aktivit, pohybu, pobytu venku, odpočinku a stravování. Jsou dodržovány doporučené intervaly mezi jednotlivými jídly, přičemž denní režim zůstává dostatečně pružný a umožňuje přizpůsobení aktuálním potřebám dětí, organizaci vzdělávací nabídky i mimořádným situacím.

Každodenní součástí života mateřské školy je pobyt venku, který je realizován s ohledem na aktuální klimatické podmínky a zdravotní stav dětí. Pohybové aktivity jsou přirozenou součástí každého dne. Jsou zařazovány s ohledem na věk, individuální možnosti a potřeby dětí a probíhají

jak ve třídách, tak při pobytu venku. Pedagogové vytvářejí podmínky pro harmonický tělesný, psychický i sociální rozvoj každého dítěte a vedou děti k osvojování zdravých životních návyků, které mohou uplatňovat i v dalším životě.

Vzdělávání probíhá také na modernizované školní zahradě, jejíž součástí je venkovní učebna umožňující realizaci vzdělávacích činností přímo v přírodním prostředí. Podle charakteru programu lze na školní zahradě organizovat i dopolední svačiny nebo další formy stravování, čímž je dětem umožněno trávit venku delší souvislý čas.

Doba odpočinku po obědě je organizována s ohledem na individuální potřeby, věk a vývoj dítěte. Dětem, které mají nižší potřebu spánku, jsou po krátké době odpočinku nabízeny klidové činnosti.

4. 5 Věcné podmínky

Mateřská škola disponuje prostory, které svou velikostí, uspořádáním a vybavením vytvářejí vhodné podmínky pro předškolní vzdělávání a odpovídají počtu zapsaných dětí.

Každá třída je tvořena třídou propojenou s hernou a dále disponuje vlastní šatnou a sociálním zařízením pro děti. Prostorové uspořádání je funkční a variabilní tak, aby podporovalo spontánní hru, řízené vzdělávací činnosti, individuální i skupinovou práci dětí. Herna je v době odpoledního odpočinku využívána také jako ložnice, proto je její uspořádání průběžně přizpůsobováno organizaci dne a aktuálním potřebám vzdělávání. Pedagogové vytvářejí podnětné prostředí prostřednictvím promyšleného rozmístění hraček, pomůcek a vzdělávacích aktivit, které umožňují dětem rozmanité způsoby hry, objevování a učení.

Mateřská škola disponuje dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek, dětské literatury, konstrukčních stavebnic, výtvarného materiálu, tělovýchovného náčiní a dalších prostředků podporujících rozvoj dětí ve všech oblastech. Nabídka hraček, pomůcek a materiálů je průběžně doplňována a obměňována. Pro rozvoj čtenářské gramotnosti a vztahu dětí ke knihám jsou ve třídách dětem k dispozici dětské knihovničky. Součástí vybavení mateřské školy jsou také moderní didaktické a digitální pomůcky, které vhodným způsobem rozšiřují vzdělávací nabídku. Jsou využívány účelně, přiměřeně věku dětí a v souladu se vzdělávacími cíli školy. Podporují rozvoj tvořivosti, badatelského myšlení, logického uvažování, digitálních kompetencí a přirozeného poznávání okolního světa.

Hračky a pomůcky jsou podle prostorových možností umístěny tak, aby byly dětem dostupné a umožňovaly jejich samostatný výběr. Mateřská škola vede děti k šetrnému zacházení s vybavením školy, k udržování pořádku a k odpovědnosti za společně využívané prostředí.

Součástí prostor mateřské školy je také polytechnický koutek umístěný ve spojovací chodbě. Je vybaven různorodými pomůckami a materiály podporujícími polytechnické vzdělávání a je převážně využíván pro individuální práci s dětmi.

Veškerý nábytek, tělovýchovné náčiní, didaktické pomůcky i ostatní vybavení odpovídají věku a počtu dětí, splňují požadavky na bezpečnost, ergonomii a hygienickou nezávadnost. Vybavení školy je průběžně obnovováno, doplňováno a modernizováno tak, aby podporovalo kvalitní vzdělávání, estetické prostředí školy a bezpečný pohyb dětí.

Na budovu mateřské školy navazuje nově zrekonstruovaná školní zahrada, která poskytuje dostatek prostoru pro pohybové, vzdělávací i relaxační aktivity. Venkovní hračky a pomůcky jsou uloženy v zahradním altánu a jsou dětem k dispozici při dodržování společně stanovených pravidel bezpečného používání. Součástí altánu je venkovní učebna, která je vybavená vhodným nábytkem a rozšiřuje možnosti vzdělávání mimo prostředí třídy.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují požadavky platných hygienických, bezpečnostních a provozních předpisů. Je pravidelně zajišťována jejich údržba, obnova i kontrola technického stavu. Mateřská škola vytváří prostředí, které je bezpečné, čisté, estetické, funkční a podnětné pro všestranný rozvoj dětí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5. 1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Motto školy:

*„Nejlepší učitelé jsou ti, kteří ti ukážou, kam se dívat,
ale neřeknou ti, co máš vidět.“*

Název ŠVP PV:

„Jít svou cestou a nebýt sám“

Vize školy

Naše mateřská škola je pro děti místem, kde se poprvé učí vystupovat samy za sebe a kde začíná jejich cesta životem. Vytváříme harmonické prostředí, ve kterém děti v atmosféře klidu, důvěry a pohody objevují své schopnosti, rozvíjejí svou osobnost a získávají zkušenosti, které je vedou k samostatnosti, sebevědomí a odpovědnosti.

Tato cesta za poznáním je v našem vzdělávacím programu rozdělena do čtyř vzájemně propojených směrů. **Cesta k sobě a druhým** rozvíjí vzájemné vztahy, empatii a sociální dovednosti. **Cesta za objevy** podporuje přirozenou zvědavost, radost z poznávání a kritické myšlení. **Cesta do přírody** vede děti k porozumění přírodě, úctě k životu a odpovědnému vztahu k životnímu prostředí. **Cesta ke zdraví** vytváří základy zdravého životního stylu, podporuje pohyb, duševní pohodu i péči o vlastní zdraví.

Průvodcem dítěte na všech těchto cestách je pedagog, který svým respektujícím a pozitivním přístupem vytváří bezpečné prostředí pro učení, podporuje jeho individualitu a provází je při objevování světa tak, aby do dalších životních etap vstupovalo s radostí, vnitřní jistotou a chutí poznávat.

Cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem vzdělávacího programu „Jít svou cestou a nebýt sám“ je vytvářet takové podmínky, aby každé dítě mohlo rozvíjet svou jedinečnou osobnost, objevovat své schopnosti, získávat důležité životní zkušenosti a postupně nacházet vlastní místo ve světě kolem sebe.

Cíle našeho vzdělávacího programu vycházejí z přesvědčení, že každé dítě má právo rozvíjet se vlastním tempem v prostředí, které je bezpečné, podnětné, respektující a otevřené potřebám všech dětí. Prostřednictvím čtyř vzájemně propojených cest podporujeme děti v poznávání sebe samých i druhých, rozvíjíme jejich schopnost vytvářet kvalitní vztahy, spolupracovat a přebírat odpovědnost za své jednání. Vedeme je k aktivnímu poznávání světa, podporujeme jejich přirozenou zvědavost, tvořivost a radost z objevování. Současně posilujeme pozitivní vztah k přírodě, zdravému životnímu stylu i hodnotám, které jsou základem ohleduplného a odpovědného života.

Respektujeme individuální potřeby, možnosti a předpoklady každého dítěte a vytváříme podmínky, aby všechny děti měly rovné příležitosti ke vzdělávání, rozvoji i prožívání úspěchu. Vzdělávání přizpůsobujeme tak, aby každé dítě mohlo využít svůj potenciál, zažívalo pocit přijetí, bezpečí a úspěchu a získávalo zkušenosti podporující jeho sebedůvěru, samostatnost i chuť učit se.

Naším cílem je, aby dítě odcházelo z mateřské školy jako sebevědomá, samostatná a ohleduplná osobnost, která věří ve své schopnosti, dokáže navazovat vztahy, má chuť poznávat svět a s radostí a důvěrou pokračuje na své další životní cestě.

5. 2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

Vzdělávací strategie vyjadřují způsob, jakým naplňujeme cíle našeho vzdělávacího programu a podporujeme rozvoj klíčových kompetencí i základních gramotností. Jsou společnou cestou všech pedagogů a odrážejí hodnoty, na kterých je vzdělávání v naší mateřské škole postaveno.

Vycházíme z respektujícího pedagogického přístupu, který vnímá dítě jako aktivního účastníka vlastního učení. Každé dítě má možnost objevovat svět svým vlastním tempem, rozvíjet své silné stránky, získávat nové zkušenosti a prožívat radost z poznávání. Věříme, že děti se učí nejlépe prostřednictvím vlastních zkušeností, prožitků, smysluplných činností a bezpečných vztahů založených na důvěře, spolupráci a vzájemném respektu.

Vzdělávání probíhá přirozeně v průběhu celého dne při spontánních i řízených činnostech, individuálně, ve dvojicích, v menších skupinách i společně v rámci celé třídy. Organizační formy pedagogové pružně volí podle vzdělávacího záměru, věku, možností a aktuálních potřeb dětí.

Při vzdělávání využíváme zejména prožitkové, situační, kooperativní a sociální učení, hru jako přirozený prostředek učení, badatelské a projektové činnosti, řešení praktických situací, tvořivé aktivity, práci s příběhy, otevřené otázky, reflexi, sebehodnocení i práci s chybou jako přirozenou součástí učení. Dětem poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému rozhodování, spolupráci, hledání vlastních řešení i převzetí přiměřené odpovědnosti za své jednání.

Jednotlivé vzdělávací strategie se vzájemně prolínají a společně vytvářejí podmínky pro všestranný rozvoj každého dítěte. Podporují jeho cestu k samostatnosti, zdravému sebevědomí, ohleduplnosti vůči druhým i radosti z celoživotního učení.

V následující tabulce je popsáno, jakými možnými strategiemi vedeme děti k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností. Tato přehledová tabulka pomáhá pedagogům při plánování výuky a volbě vhodných vzdělávacích strategií.

Klíčová kompetence	Očekávané výsledky učení (OVU)	Možné vzdělávací strategie
Klíčová kompetence k učení	• Při učení využívá strategie pokusu a omylu. • Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost. • Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje. • Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	• Vytváříme podnětné prostředí, které podněcuje přirozenou zvědavost a radost z objevování. • Umožňujeme dětem učit se prostřednictvím vlastních zkušeností, prožitků, hry a bádání. • Nabízíme situace podporující hledání souvislostí, porovnávání různých řešení a samostatné rozhodování. • Nabízíme činnosti s různou úrovní náročnosti odpovídající individuálním možnostem dětí. • Zařazujeme projektové a tvořivé činnosti. • Podporujeme reflexi, sebehodnocení a práci s chybou. • Oceňujeme individuální pokrok a posilujeme vnitřní motivaci dítěte k dalšímu poznávání.
Klíčová kompetence komunikační	• Vyjadřuje se různými způsoby. • Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či skupiny. • Klade otázky a hledá na ně odpovědi. • Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává. • Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	• Vytváříme prostředí založené na vzájemném dialogu, naslouchání a respektující komunikaci. • Využíváme příběhy, knihy, dramatizaci a každodenní rozhovory jako přirozenou součást vzdělávání. • Klademe otevřené otázky a smysluplně navazujeme na dětské odpovědi. • Vytváříme příležitosti ke spolupráci a sdílení mezi dětmi. • Vedeme děti k vyhledávání informací z různých přiměřených zdrojů a k jejich smysluplnému využívání při poznávání.
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	• Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	• Vytváříme bezpečné a respektující prostředí

	• Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého. • Pojmenuje vlastní silné stránky. • Projevuje důvěru v sebe sama. • Vyjadřuje svůj názor. • Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým. • Rozlišuje vhodné a nevhodné chování. • Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	podporující zdravé sebevědomí a pocit přijetí. • Využíváme kooperativní a sociální učení, společnou hru a spolupráci. • Vedeme děti k empatii, vzájemné pomoci, respektu a řešení konfliktů domluvou. • Vedeme děti k rozpoznávání vlastních emocí, jejich přiměřenému vyjadřování a respektování pocitů druhých. • Podporujeme sebedůvěru dětí. • Podporujeme individuální zájmy dětí. • Vedeme děti k samostatnosti.
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti.	• Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí. • Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji. • Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí. • Přispívá k fungování společenství v mateřské škole. • Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	• Vedeme děti k úctě k sobě, druhým lidem, přírodě i místu, kde žijí. • Podporujeme odpovědný vztah k životnímu prostředí a udržitelnému způsobu života přiměřeně věku dítěte. • Seznamujeme děti s tradicemi, kulturou a životem obce. • Vytváříme příležitosti k péči o přírodní i společné prostředí a vedeme děti k odpovědnému chování při každodenních činnostech. • Využíváme aktuální dění a každodenní situace jako příležitosti k učení. • Podporujeme spolupráci mezi dětmi. • Podporujeme děti v samostatném poznávání a aktivním objevování světa kolem sebe. • Vytváříme příležitosti ke spolupráci se zákonnými zástupci.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní.	• Přichází s vlastními nápady. • Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností. • Ke změnám přistupuje jako k příležitostí. • Dokáže měnit cesty k dosažení cíle. • Dokončí, co započalo. • Organizuje a realizuje svoje činnosti. • Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi. • Spolupodílí se na společných rozhodnutích. • Oceňuje práci i úsilí druhých.	• Nabízíme praktické, tvořivé a projektové činnosti vycházející z reálných situací. • Podporujeme děti v realizaci vlastních nápadů a vytváříme prostor pro jejich iniciativu a tvořivost. • Vedeme děti k samostatnosti a hledání vlastních řešení. • Vedeme děti k plánování jednoduchých postupů, dokončování činností a odpovědnému přístupu k práci. • Vytváříme příležitosti ke spolupráci a rozdělování jednoduchých rolí. • Oceňujeme vytrvalost, pečlivost a radost z dobře vykonané práce. • Rozvíjíme zručnost a praktické dovednosti dětí.
Klíčová kompetence k řešení problémů.	• Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů. • Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti. • Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje. • Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací. • Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli. • Tvořivě pracuje s informacemi. • Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	• Vytváříme příležitosti k řešení praktických situací vycházejících z každodenního života. • Vedeme děti k hledání různých možností řešení, jejich porovnávání a ověřování vlastních nápadů. • Podporujeme tvořivost, experimentování a využívání získaných zkušeností v nových situacích. • Klademe otevřené otázky a vytváříme prostor pro samostatné přemýšlení. • Respektujeme individuální způsob řešení každého dítěte a podporujeme jeho iniciativu. • Vedeme děti k využívání různých informačních zdrojů při hledání řešení přiměřeně jejich věku.
Klíčová kompetence kulturní	• Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	• Seznamujeme děti s kulturními tradicemi, zvyky a hodnotami naší společnosti.

	• Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty. • Zapojuje se do tvůrčích činností. • Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	• Vytváříme příležitosti k výtvarnému, hudebnímu, dramatickému i pohybovému vyjádření. • Podporujeme tvořivost, estetické vnímání a radost z uměleckých činností. • Vedeme děti k respektu k různorodosti kulturních projevů. • Umožňujeme dětem aktivně se podílet na kulturním životě mateřské školy i obce.
Klíčová kompetence digitální	• Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe. • Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií. • Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.	• Využíváme digitální technologie jako jeden z prostředků poznávání, tvoření a komunikace přiměřeně věku dětí. • Vedeme děti k bezpečnému, smysluplnému a odpovědnému používání digitálních technologií. • Propojujeme digitální prostředí s přímým prožitkem, hrou a zkušenostmi dětí. • Podporujeme kritické přemýšlení o získávaných informacích a jejich využití v běžném životě. • Zařazujeme činnosti rozvíjející informatické myšlení, hledání postupů a jednoduché plánování řešení.
Základní gramotnosti		Možné vzdělávací strategie
Čtenářská gramotnost	Čtenářská gramotnost představuje soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu. Schopnost porozumět textům a efektivně zpracovávat informace je základním předpokladem procesu učení. Vstřícný vztah ke čtení chápeme jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti.	• Vytváříme příležitosti ke kontaktu s knihami, příběhy, poezií a mluveným slovem. • Podporujeme porozumění textu prostřednictvím rozhovorů, dramatizace a výtvarného či pohybového vyjádření. • Vedeme děti k vyprávění, sdílení zážitků a formulování vlastních myšlenek.

		• Využíváme otevřené otázky a podporujeme aktivní práci s příběhem. • Rozvíjíme pozitivní vztah ke knihám a čtení jako přirozené součásti života dítěte.
Matematická gramotnost	Matematická gramotnost je schopnost uplatnit získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení nejrůznějších úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. Vede dítě k rozpoznání matematické situace v různých kontextech, souvislostech a životních situacích, k volbě a využívání matematického jazyka při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Ukazuje dítěti smysluplnost učení a umožňuje mu zažít radost z úspěšně vyřešené situace.	• Vytváříme příležitosti k objevování matematických vztahů v běžných životních situacích. • Podporujeme třídění, porovnávání, měření, orientaci v prostoru a čase prostřednictvím hry a praktických činností. • Vedeme děti k hledání různých řešení, porovnávání postupů a logickému uvažování. • Využíváme badatelské činnosti, experimentování a manipulaci s konkrétními pomůckami. • Propojujeme matematické poznávání s běžnými situacemi a vlastní zkušeností dítěte.

5. 3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je přirozenou součástí vzdělávacího procesu a slouží k poznávání individuálních potřeb, možností a pokroků každého dítěte. Pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují rozvoj dítěte a získané informace využívají při plánování vzdělávací nabídky a volbě vhodných vzdělávacích strategií tak, aby vzdělávání odpovídalo aktuální úrovni, možnostem a individuálním potřebám dítěte.

Pedagogické diagnostikování je ve škole založeno na průběžném a systematickém sledování dítěte. Pedagogové dítě pozorují při hře, spontánních i řízených činnostech a sledují jeho projevy v běžných sociálních situacích, způsob komunikace a spolupráce, řešení situací i rozvoj jeho samostatnosti. Pozornost věnují také tomu, jak dítě využívá své zkušenosti, reaguje na nové podněty a jak se v čase mění jeho dovednosti, schopnosti a způsoby jednání. Důležitým zdrojem poznatků jsou také dětské práce a další projevy dítěte v průběhu vzdělávání.

Škola využívá portfolio dítěte, které zachycuje průběh a vývoj dítěte v čase. Portfolio je tvořeno dětskými pracemi, fotografiemi, záznamy a dalšími ukázkami činností, které dokumentují individuální rozvoj a pokrok dítěte. Portfolio je dětem volně přístupné a je využíváno také jako prostředek k jejich zapojení do hodnocení vlastního učení a uvědomování si vlastního pokroku.

Součástí práce s portfoliem je pravidelné a postupné zařazování jednoduchých cílených úkolů zaměřených na různé oblasti rozvoje dítěte. Úkoly jsou zařazovány v průběhu školního roku a připravovány v různých úrovních obtížnosti s ohledem na individuální možnosti a aktuální úroveň dítěte. Jejich prostřednictvím pedagogové sledují zvládání vybraných dovedností, a především jejich vývoj a posun v čase. Výsledky těchto úkolů jsou podle potřeby zaznamenávány a společně s poznatky z každodenního pozorování slouží jako podklad pro plánování dalšího vzdělávacího působení a individualizaci vzdělávání.

Děti mají možnost po dokončení úkolu svůj výkon reflektovat a vyjádřit, jak se jim úkol dařil, zda pro ně byl snadný či náročný, co je zaujalo nebo co pro ně bylo obtížné. Svůj názor zaznamenávají jednoduchou formou odpovídající jejich věku a možnostem. Dítě tak není pouze objektem hodnocení pedagoga, ale učí se samo vnímat, pojmenovávat a hodnotit vlastní učení a pokrok. Pedagogové jeho vyjádření respektují a společně s dalšími poznatky je využívají k plánování další vzdělávací podpory.

Dvakrát ročně pedagogové zpracovávají souhrnný záznam o aktuální úrovni rozvoje dítěte. Záznam vychází z průběžného pozorování, dětských prací, výsledků cílených úkolů a dalších poznatků získaných při vzdělávání. Jeho struktura umožňuje zachytit vývoj dítěte v jednotlivých oblastech a pojmenovat jeho aktuální silné stránky i oblasti, kterým je vhodné věnovat další pozornost. Záznamy jsou vedeny v samostatné neveřejné dokumentaci školy a slouží především jako podklad pro plánování dalšího vzdělávacího působení a individualizaci vzdělávání.

Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání jsou zákonným zástupcům poskytovány v rámci vzájemné spolupráce a konzultací.

Pedagogové při diagnostikování vycházejí z více zdrojů poznatků – z průběžného pozorování dítěte, jeho projevů a činností, z analýzy jeho prací, výsledků cílených úkolů, dětské reflexe a dalších dostupných podkladů. Zjištění pravidelně reflektují a využívají je k plánování dalšího vzdělávacího působení. Cílem pedagogického diagnostikování není porovnávání dětí mezi sebou ani posuzování jejich výkonu podle jednotného měřítka, ale porozumění individuální cestě každého dítěte, zachycení jeho pokroku a vytváření podmínek pro jeho další rozvoj.

5. 4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Mateřská škola zajišťuje individualizaci vzdělávání s ohledem na individuální potřeby, možnosti, schopnosti, tempo a zájmy každého dítěte. Pedagogové využívají pedagogické diagnostikování, prostřednictvím kterého sledují vývoj, pokroky a vzdělávací potřeby dětí a ze získaných poznatků vychází při plánování vzdělávání. Při plánování vzdělávacího obsahu navazují také na aktuální zájmy, zkušenosti a podněty dětí. Pedagogové vytvářejí podmínky pro jejich aktivní zapojení, samostatnost a možnost rozvíjet vlastní zájmy a schopnosti.

Podpora dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Mateřská škola poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím podmínkám školy a potřebám dětí. Pedagogové na základě pedagogického diagnostikování a ve spolupráci se zákonnými zástupci sledují vývoj a pokroky dítěte. V případě potřeby zajišťují odpovídající pedagogickou podporu a podpůrná opatření. V individuálních případech, kdy je potřeba zajištění odborné péče, doporučují zákonným zástupcům spolupráci s příslušnými odborníky a školskými poradenskými zařízeními, například s klinickým logopedem, pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem.

Pokud je dítěti doporučeno podpůrné opatření vyžadující personální podporu, škola zajišťuje jeho realizaci včetně asistenta pedagoga. Pedagogové spolupracují se zákonnými zástupci, asistenty a dalšími odborníky, zajišťují podle potřeb dětí vhodné pomůcky a vytvářejí podmínky pro jejich zapojení do společných činností i individuální rozvoj. Podle aktuálních možností škola využívá také další formy pedagogické podpory, včetně podpory školního asistenta.

V případě, že je dítěti doporučeno vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, pedagogové postupují v souladu s jeho obsahem. Průběžně sledují jeho naplňování a pravidelně vyhodnocují jeho účinnost s ohledem na pedagogické diagnostikování, individuální potřeby a možnosti dítěte. Zároveň sledují pokroky dítěte a podle jeho aktuálních potřeb případně upravují nastavenou podporu.

Další podporou pro rozvoj dětí je působení pedagogů s absolvovaným kurzem logopedického asistenta, kteří se v rámci společných jazykových chvil věnují podpoře řečového a jazykového

vývoje dětí, podporují komunikační dovednosti a porozumění řeči a v případě potřeby doporučují zákonným zástupcům konzultaci s příslušným odborníkem.

Podpora dětí s nadáním

Pedagogové prostřednictvím pedagogického diagnostikování sledují také projevy nadání a výrazné schopnosti a zájmy dětí. Mateřská škola vytváří podmínky pro jejich další rozvoj a nabízí dětem různorodé podněty, činnosti a vzdělávací možnosti, včetně využívání různorodých didaktických a digitálních pomůcek, knih a dalších vzdělávacích materiálů. Pedagogové podporují samostatnost, tvořivost a iniciativu dětí a poskytují jim prostor pro rozvíjení jejich zájmů a schopností. Zároveň dbají na to, aby podpora nadání nevedla k upřednostňování těchto dětí a aby všechny děti měly možnost zapojit se podle svých možností a zažívat úspěch.

Individualizace vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola vytváří podmínky odpovídající věku a individuálním potřebám dětí od dvou do tří let a zajišťuje počet dětí ve třídě v souladu s platnými právními předpisy. Třída Rybiček je vybavena a uspořádána s ohledem na potřeby mladších dětí a jejich bezpečný pohyb, hru a samostatné objevování. Pedagogové poskytují dětem přiměřenou podporu při stravování, oblékání a dalších sebeobslužných činnostech a respektují jejich individuální tempo.

Při vzdělávacích činnostech pedagogové zohledňují věk dětí, jejich kratší dobu soustředění a potřebu střídání činností. Dětem umožňují věnovat se aktivitám po dobu odpovídající jejich možnostem a nabízejí jim činnosti přiměřené jejich věku a schopnostem. Ve třídě je vytvořen také klidný prostor pro hru a odpočinek, který děti mohou využívat podle svých aktuálních potřeb.

Individualizace vzdělávání je součástí každodenní práce pedagogů. Mateřská škola vytváří podmínky, aby každé dítě mohlo rozvíjet své schopnosti, zájmy a samostatnost vlastním tempem a získávalo podporu odpovídající jeho individuálním potřebám.

6 Vzdělávací obsah

Naše filozofie „Jít svou cestou a nebýt sám“ se promítá i do způsobu, jakým s dětmi plánujeme a realizujeme vzdělávání. Učitel není ten, kdo předem určí celou cestu, ale bezpečný průvodce, který reaguje na děti a jde část cesty společně s nimi.

Vzdělávací obsah našeho ŠVP PV je uspořádán do čtyř vzájemně propojených integrovaných bloků, které vycházejí z jednotlivých cest našeho vzdělávacího programu. Každý blok představuje širší rámec pro vzdělávání a podporuje všestranný rozvoj dítěte.

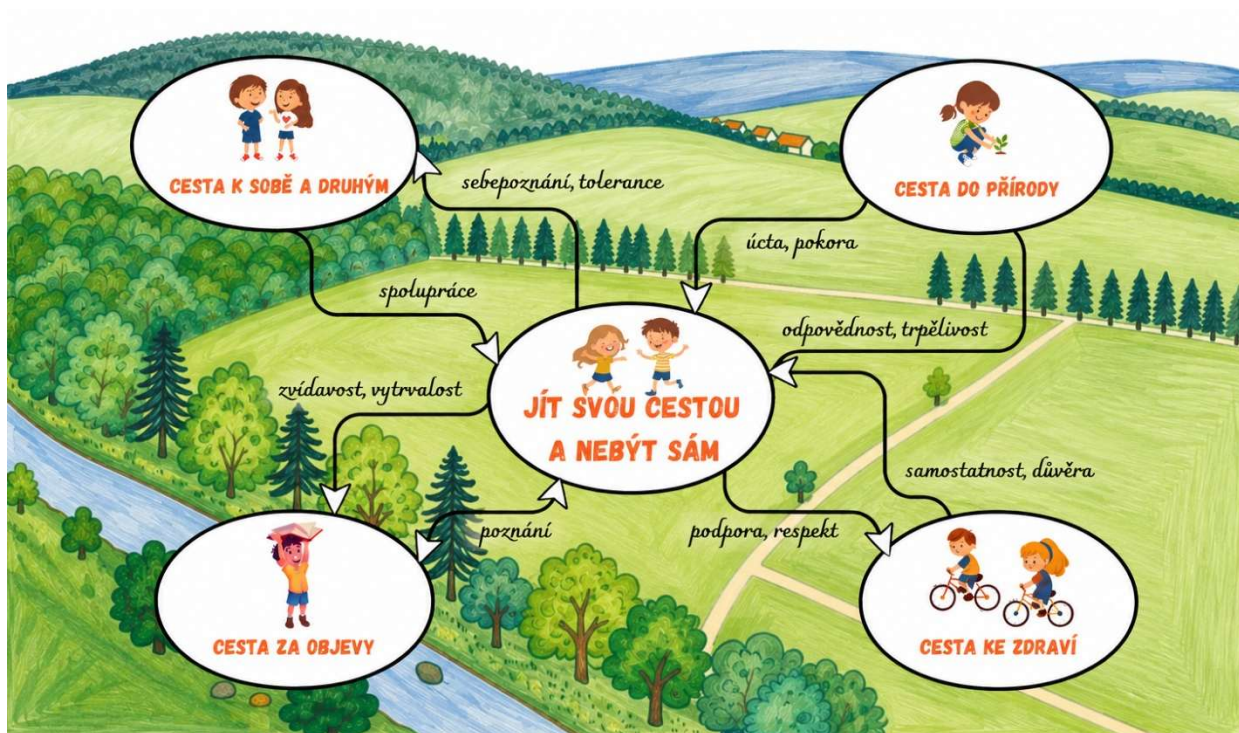
Integrované bloky uvedené v ŠVP jsou závazné, jejich konkrétní podoba však vzniká až v rámci třídního plánování. Třídní plánování je otevřeným pracovním materiálem učitelů, který je průběžně doplňován a upravován podle aktuální situace ve třídě.

Učitelé v průběhu školního roku postupně vybírají jednotlivé integrované bloky nebo jejich části podle aktuálních potřeb, možností a zájmů dětí. Zvolený blok dále konkretizují podle toho, co děti zajímá, jaké podněty přinášejí a jaké vzdělávací příležitosti aktuální situace nabízí. Z OVU uvedených u daného integrovaného bloku vybírají ty, které odpovídají zamýšlenému obsahu a aktuálním potřebám dětí, a podle nich plánují konkrétní vzdělávací nabídku.

Integrované bloky jsou ve flexibilním uspořádání. Není nutné realizovat všechny části jednoho integrovaného bloku současně ani v rámci jednoho třídního plánování. K jednotlivým blokům nebo jejich částem se učitelé mohou v průběhu roku opakovaně vracet, jejich obsah rozvíjet, prohlubovat a dále konkretizovat. Do plánování zapojují děti, vycházejí z jejich podnětů a podporují jejich aktivitu, vlastní iniciativu, volbu a spoluúčast.

Pro každý integrovaný blok je v rámci třídního plánování vedena přehledová tabulka OVU ze vzdělávacích oblastí, která umožňuje průběžně zaznamenávat jejich realizaci. OVU z klíčových kompetencí a základních gramotností jsou sledována samostatně v jedné společné celoroční tabulce. Nejsou přiřazena ke konkrétním integrovaným blokům, ale jsou průběžně naplňována v různých vzdělávacích situacích a činnostech napříč celým vzdělávacím procesem. Učitelé v této tabulce zaznamenávají jejich realizaci a sledují jejich postupné naplňování v průběhu školního roku.

Cílem třídního plánování není vyčerpání obsah jednotlivých integrovaných bloků, ale pružně na něj navazovat podle aktuální situace a vytvářet dětem smysluplné příležitosti k naplňování OVU a rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností.

Každé dítě má svou jedinečnou cestu životem. Naším posláním je být mu bezpečným průvodcem a prostřednictvím vzájemně propojených cest jej provázet hodnotami, které mu pomáhají poznávat samo sebe, navazovat vztahy, objevovat svět, pečovat o přírodu i o vlastní zdraví.

6. 1 Integrovaný blok „Cesta k sobě a druhým“

Hlavní zaměření bloku

Osobnostní, sociální a emoční rozvoj dítěte, utváření vztahu k sobě i k druhým a podpora bezpečných a respektujících vztahů ve skupině.

Smysl a účel bloku

Cesta k sobě a druhým podporuje dítě v poznávání sebe sama, svého prožívání a svých potřeb a vede je k vytváření pozitivního vztahu k sobě i k druhým. Dítě získává příležitosti poznávat, pojmenovávat a vyjadřovat své emoce a postupně se učí porozumět také emocím a potřebám druhých. Rozvíjí své sebevědomí a sebevěru, učí se komunikovat, naslouchat, domlouvat se a spolupracovat. Prostřednictvím společných zkušeností a každodenních situací si vytváří vztahy s vrstevníky i dospělými, učí se respektovat odlišnosti, pravidla a potřeby druhých a hledat řešení běžných sociálních a konfliktních situací. Cesta podporuje sounáležitost, prosociální chování a schopnost dítěte být součástí skupiny při zachování vlastní jedinečnosti.

Další projekty a programy

Do vzdělávání mohou být podle možností školy zařazovány například kulturní a společenské akce, návštěvy knihovny, tvořivé dílny, dny otevřených dveří, seznamování s cizími jazyky a další aktivity podporující sociální, kulturní a komunikační rozvoj dětí.

Očekávané výsledky učení ze vzdělávacích oblastí

- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.
- Zvládá sebeobsahu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Rozlišuje český jazyk od jiných jazyků.

- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Poradí si v nové situaci.
- Začlení se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Respektuje různé formy života.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

6. 2 Integrovaný blok „Cesta za objevy“

Hlavní zaměření bloku

Rozvoj zvědavosti, aktivního poznávání, objevování souvislostí, experimentování a kritického myšlení.

Smysl a účel bloku

Cesta za objevy podporuje přirozenou dětskou zvědavost a radost z poznávání prostřednictvím vlastního objevování, pozorování, manipulace, experimentování a praktických zkušeností. Vychází z dětských otázek „proč?“ a „jak?“ a vytváří příležitosti k hledání vlastních odpovědí, řešení problémů a objevování souvislostí v běžném životě, přírodě, technice i kultuře. Dítě se učí soustředěně pozorovat, všímat si detailů, porovnávat, hledat souvislosti, pracovat s informacemi a ověřovat své předpoklady. Učitel je průvodcem, který nepředkládá hotová řešení, ale nabízí podněty, otázky a nástroje, díky nimž dítě může samo přicházet na to, jak věci fungují. Cesta podporuje vytrvalost, samostatné přemýšlení, komunikaci a sebevědomí dítěte vycházející z radosti z vlastního poznání.

Další projekty a programy

Do vzdělávání mohou být podle možností školy zařazovány projekty a programy podporující zvědavost, objevování a aktivní poznávání, například Veselá věda, aktivity s robotickými hračkami, vzdělávací programy zaměřené na přírodu a techniku, návštěvy kulturních a vzdělávacích institucí nebo další jednorázové či pravidelně realizované programy.

Očekávané výsledky učení ze vzdělávacích oblastí

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- Vyrovná se s neúspěchem.
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.
- Pracuje s jednou i více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Ověří správnost řešení.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.

- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
- Ovlivňuje směřování společné činnosti.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

6. 3 Integrovaný blok „Cesta do přírody“

Hlavní zaměření

Poznávání přírody a jejích proměn, vytváření pozitivního vztahu k přírodě a rozvoj odpovědnosti za životní prostředí.

Smysl a účel

Cesta do přírody vede dítě k poznávání živé i neživé přírody a k vnímání její rozmanitosti, proměn a vzájemných souvislostí. Vytváří příležitosti k přímému poznávání přírodního prostředí, k objevování jeho zákonitostí a k získávání zkušeností s tím, jak příroda ovlivňuje život člověka i ostatních živých organismů. Dítě se učí všimnout si změn v přírodě, poznávat své nejbližší okolí a postupně rozšiřovat své poznatky o svět, který ho obklopuje. Cesta podporuje přirozenou zvědavost, samostatnost a spolupráci a vytváří příležitosti k rozvoji odpovědného vztahu k přírodě. Dítě získává zkušenosti s tím, jak může samo přispívat k její ochraně a péči o prostředí, ve kterém žije.

Další projekty a programy

Do vzdělávání mohou být podle možností školy zařazovány například environmentálně zaměřené projekty a programy, vzdělávací aktivity v přírodě, tematické výpravy a další aktivity podporující vztah dětí k přírodě a péči o životní prostředí.

Očekávané výsledky učení ze vzdělávacích oblastí

- Rozlišuje pomocí všech smyslů.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Překonává fyzické překážky.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.

- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.
- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- Respektuje různé formy života.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

6. 4 Integrovaný blok „Cesta ke zdraví“

Hlavní zaměření

Vytváření základů zdravého životního stylu, uvědomování si významu péče o tělo, bezpečí, psychickou pohodu a rozvoj samostatnosti.

Smysl a účel

Cesta ke zdraví podporuje dítě v poznávání vlastního těla, jeho potřeb a možností a v uvědomování si významu péče o fyzické i duševní zdraví. Prostřednictvím přirozených situací, pohybových, praktických a prožitkových činností dítě získává zkušenosti s tím, co jeho zdraví prospívá a co může jeho zdraví ohrožovat. Postupně si osvojuje základy zdravého životního stylu, hygienických návyků, sebeobsluhy, zdravého stravování, pravidelného pohybu, odpočinku a bezpečného chování. Dítě se učí vnímat a vyjadřovat své pocity a potřeby, respektovat potřeby druhých, spolupracovat, domlouvat se, řešit jednoduché problémy a přijímat odpovědnost za své jednání a rozhodovat se s ohledem na vlastní bezpečí a zdraví. Cesta vede k postupnému osamostatňování, odpovědnosti za vlastní jednání a vytváření pozitivního vztahu k sobě, druhým i prostředí, ve kterém žijeme. Důležitým směrem je také uvědomování si souvislostí mezi zdravým prostředím a zdravím člověka.

Další projekty a programy

Do vzdělávání mohou být podle možností školy zařazovány například pohybové a sportovní aktivity, plavání, bruslení, aktivity zaměřené na zdravé stravování, programy podporující duševní pohodu a bezpečné chování a další projekty podporující zdravý životní styl.

Očekávané výsledky učení ze vzdělávacích oblastí

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Zachovává správné držení těla.
- Naplňuje své biologické potřeby.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- Vyrovná se s neúspěchem.

- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozpozná rým, rytmitizuje.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

7 Plán autoevaluace

Autoevaluace mateřské školy je systematický, pravidelný a komplexní proces vlastního hodnocení, jehož prostřednictvím škola získává informace o kvalitě podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Poskytuje zpětnou vazbu o činnosti školy, pomáhá identifikovat její silné stránky i oblasti, které je třeba dále rozvíjet, a vytváří podklady pro plánování dalšího rozvoje školy.

Autoevaluace vychází z cílů školního vzdělávacího programu a předem stanovených kritérií. Získané informace jsou průběžně analyzovány a vyhodnocovány. Na základě zjištění jsou přijímána opatření vedoucí ke zkvalitňování podmínek a průběhu vzdělávání a k podpoře vzdělávacích pokroků dětí.

Do procesu autoevaluace se zapojují pedagogičtí a podle charakteru hodnocené oblasti také nepedagogičtí pracovníci školy. Důležitým zdrojem zpětné vazby jsou rovněž děti a jejich zákonní zástupci. Výsledky autoevaluace jsou propojovány se závěry externího hodnocení České školní inspekce a využívány při dalším plánování, řízení školy a podle potřeby při aktualizaci školního vzdělávacího programu.

7. 1 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace mateřské školy je zaměřena na tři vzájemně propojené oblasti – **podmínky vzdělávání, průběh vzdělávání a výsledky vzdělávání**.

Podmínky vzdělávání

Autoevaluace je zaměřena na kvalitu podmínek, které škola vytváří pro realizaci předškolního vzdělávání a naplňování školního vzdělávacího programu.

Sleduje zejména:

- kvalitu řízení školy a spolupráci pedagogického týmu,
- odborný rozvoj pedagogických pracovníků a vzájemné sdílení zkušeností,
- personální podmínky a spolupráci pedagogických a dalších pracovníků,
- psychosociální podmínky a vytváření bezpečného, respektujícího a podnětného prostředí,
- organizaci vzdělávání a podmínky umožňující respektovat individuální potřeby dětí,
- životosprávu a podporu zdravého životního stylu,
- prostorové, materiální a věcné podmínky a jejich účelné využívání,
- spolupráci se zákonnými zástupci a dalšími partnery školy.

Průběh vzdělávání

Autoevaluace průběhu vzdělávání je zaměřena na kvalitu pedagogické práce a způsob realizace školního vzdělávacího programu.

Sleduje zejména:

- uplatňování vzdělávacích strategií stanovených v ŠVP,
- plánování vzdělávání v návaznosti na cíle ŠVP, očekávané výsledky učení, potřeby, možnosti, zkušenosti a zájmy dětí,
- využívání hry, prožitkového, situačního, kooperativního a dalších způsobů učení podporujících aktivní účast dítěte,
- vytváření příležitostí pro samostatnost, rozhodování, spolupráci, komunikaci, objevování a řešení problémů,
- individualizaci vzdělávání a poskytování potřebné podpory jednotlivým dětem,
- využívání pedagogického diagnostikování při plánování další vzdělávací nabídky,
- kvalitu komunikace a interakce mezi pedagogy a dětmi,
- spolupráci pedagogických pracovníků a podle potřeby zapojení asistenta pedagoga,
- průběžnou reflexi a vyhodnocování vzdělávacího procesu.

Výsledky vzdělávání

Autoevaluace výsledků vzdělávání je zaměřena na vzdělávací pokroky jednotlivých dětí a na míru dosahování očekávaných výsledků učení ve vzdělávacích oblastech, klíčových kompetencích a základních gramotnostech.

Sleduje zejména:

- individuální vývoj a vzdělávací pokroky každého dítěte,
- postupné dosahování očekávaných výsledků učení s ohledem na individuální možnosti dítěte,
- rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností,
- účinnost poskytované podpory a individualizace vzdělávání,
- využívání zjištění z pedagogického diagnostikování pro další plánování vzdělávání.

Výsledky vzdělávání jsou posuzovány s ohledem na individuální možnosti, potřeby a předchozí úroveň vývoje dítěte. Hodnocení je zaměřeno především na jeho individuální pokrok a postupné směřování k očekávaným výsledkům učení. Děti a jejich výkony nejsou vzájemně porovnávány.

7. 2 Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace je získávat objektivní a využitelné informace o kvalitě práce mateřské školy a na jejich základě vytvářet podmínky pro její další rozvoj a zkvalitňování předškolního vzdělávání.

V oblasti podmínek vzdělávání je cílem:

- vyhodnocovat, zda podmínky školy odpovídají potřebám dětí a umožňují naplňovat cíle a záměry ŠVP,
- podporovat bezpečné, respektující a podnětné prostředí pro vzdělávání dětí,
- sledovat kvalitu řízení školy, spolupráce pracovníků a fungování pedagogického týmu,
- podporovat profesní rozvoj pedagogických pracovníků a vzájemné sdílení zkušeností,
- vyhodnocovat účelnost organizace vzdělávání a využívání prostorových, materiálních a personálních podmínek,
- rozvíjet spolupráci se zákonnými zástupci a dalšími partnery školy.

V oblasti průběhu vzdělávání je cílem:

- vyhodnocovat kvalitu pedagogické práce a soulad realizovaného vzdělávání se ŠVP,
- sledovat účelné využívání vzdělávacích strategií podporujících aktivní učení dítěte,
- podporovat individualizaci vzdělávání a respektování potřeb, možností, tempa a zájmů jednotlivých dětí,
- vyhodnocovat, zda vzdělávací nabídka vytváří dostatek příležitostí pro aktivitu, samostatnost, spolupráci, komunikaci, tvořivost, objevování a řešení problémů,
- využívat pedagogické diagnostikování a reflexi vzdělávání jako východisko pro další plánování,
- podporovat spolupráci pedagogických pracovníků a vzájemné sdílení zkušeností vedoucí ke zkvalitňování vzdělávání.

V oblasti výsledků vzdělávání je cílem:

- průběžně sledovat a vyhodnocovat individuální vzdělávací pokroky dětí,
- sledovat míru dosahování očekávaných výsledků učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích a rozvoj základních gramotností,
- získané informace využívat pro plánování vzdělávací nabídky a individualizaci vzdělávání,
- včas rozpoznávat oblasti, ve kterých dítě potřebuje podporu, i jeho silné stránky a možnosti dalšího rozvoje,
- vyhodnocovat účinnost poskytované pedagogické podpory,
- podporovat dítě v uvědomování si vlastního pokroku a zapojovat je přiměřeným způsobem do hodnocení vlastního učení.

7. 3 Kritéria autoevaluace

Kritéria autoevaluace představují konkrétní ukazatele, podle kterých mateřská škola vyhodnocuje naplňování stanovených cílů. Vycházejí z požadavků RVP PV a z cílů, podmínek a principů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Při jejich formulaci škola zohledňuje také kritéria České školní inspekce pro hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání.

Kritéria jsou formulována s ohledem na konkrétní podmínky a potřeby mateřské školy tak, aby umožňovala sledovat kvalitu její práce, identifikovat silné stránky a oblasti pro další rozvoj a přijímat konkrétní opatření ke zkvalitňování vzdělávání.

Podmínky vzdělávání

- Vize, cíle a principy ŠVP jsou sdíleny pedagogickým týmem a promítají se do každodenního života školy.
- Řízení školy vytváří podmínky pro spolupráci pracovníků, otevřenou komunikaci, vzájemné sdílení zkušeností a společné plánování.
- Pedagogičtí pracovníci se průběžně profesně rozvíjejí a získané poznatky využívají ve své pedagogické práci.
- Personální podmínky a spolupráce pedagogických a dalších pracovníků umožňují kvalitní realizaci vzdělávání a poskytování potřebné podpory dětem.
- Ve škole je vytvářeno bezpečné, respektující a podnětné prostředí podporující pohodu, samostatnost a aktivní zapojení dětí.
- Organizace vzdělávání umožňuje pružně reagovat na potřeby dětí, jejich individuální tempo, aktuální situace a zájmy.
- Podmínky životosprávy podporují zdraví a pohodu dětí, dostatek pohybu a pobytu venku, odpočinek a vytváření zdravých životních návyků.
- Prostorové, materiální a věcné podmínky jsou bezpečné, podnětné, přiměřeně dostupné dětem a účelně využívané při vzdělávání.
- Spolupráce se zákonnými zástupci je založena na vzájemné komunikaci, respektu a sdílení informací důležitých pro vzdělávání dítěte.
- Škola podle potřeb spolupracuje s dalšími partnery a odbornými pracovišti ve prospěch vzdělávání a podpory dětí.

Průběh vzdělávání

- Pedagogové plánují a realizují vzdělávání v souladu s cíli, principy a vzdělávacími strategiemi ŠVP.
- Plánování vzdělávání vychází z potřeb, možností, zkušeností a zájmů dětí a umožňuje reagovat na aktuální vzdělávací situace.
- Vzdělávací nabídka poskytuje dětem dostatek příležitostí k učení prostřednictvím hry, vlastní zkušenosti, prožitku, objevování, experimentování a spolupráce.
- Pedagogové podporují aktivitu, samostatnost, rozhodování, komunikaci, spolupráci, tvořivost a řešení problémů.
- Pedagogové respektují individuální možnosti a tempo dětí a nabízejí jim přiměřenou podporu a činnosti různé náročnosti.
- Komunikace pedagogů s dětmi je respektující a podporující a poskytuje dětem prostor pro vyjádření jejich názorů, potřeb, zkušeností a nápadů.
- Poznatky získané pedagogickým diagnostikováním jsou využívány při plánování vzdělávací nabídky a individualizaci vzdělávání.
- Pedagogové poskytují dětem průběžnou zpětnou vazbu a vytvářejí příležitosti k reflexi vlastní činnosti a uvědomování si vlastního pokroku.
- Pedagogičtí pracovníci vzájemně spolupracují a podle potřeby koordinují své působení s asistenty pedagoga a dalšími pracovníky.

- Pedagogové průběžně reflektují vzdělávací proces a získaná zjištění využívají při dalším plánování.

Výsledky vzdělávání

- Individuální vývoj a vzdělávací pokroky každého dítěte jsou průběžně sledovány, zaznamenávány a vyhodnocovány.
- Pedagogické diagnostikování poskytuje informace o možnostech, potřebách, zájmech a silných stránkách dítěte i o oblastech, ve kterých potřebuje další podporu.
- Děti s ohledem na své individuální možnosti postupně směřují k očekávaným výsledkům učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích a rozvíjejí základní gramotnosti.
- Zjištění z pedagogického diagnostikování jsou využívána při plánování dalšího vzdělávání a poskytování individuální podpory.
- Poskytovaná pedagogická podpora přispívá k pokroku dítěte a je podle jeho potřeb a vývoje průběžně upravována.
- Děti jsou přiměřeně svému věku a možnostem zapojovány do reflexe vlastní činnosti a uvědomování si vlastního pokroku.
- Informace o vývoji a vzdělávacích pokrocích dítěte jsou využívány jako podklad pro spolupráci se zákonnými zástupci.
- Pedagogický tým společně vyhodnocuje výsledky vzdělávání a získaná zjištění využívá při dalším plánování a zkvalitňování vzdělávacího procesu.

7. 4 Metody a nástroje pro autoevaluaci

Pro získávání podkladů k autoevaluaci využívá mateřská škola různé metody a nástroje, které umožňují hodnotit podmínky, průběh i výsledky vzdělávání z více hledisek. Při jejich volbě je kladen důraz na účelnost, využitelnost získaných informací a přiměřenou administrativní náročnost.

Získaná zjištění jsou vzájemně propojována, společně reflektována a využívána při plánování další pedagogické práce a rozvoje školy.

Pozorování a hospitační činnost

- hospitace ředitelky u pedagogických pracovníků,
- vzájemné hospitace pedagogů podle organizačních možností školy,
- průběžné pozorování vzdělávacího procesu, prostředí a interakcí mezi dětmi a pedagogy,
- následný rozhovor a reflexe pedagogické práce.

Sebereflexe a společná reflexe pedagogů

- sebereflexe pedagogů prostřednictvím záznamového listu,
- společná reflexe pedagogické práce při pedagogických poradách,
- sdílení zkušeností, příkladů dobré praxe a společné hledání možností dalšího rozvoje,
- vyhodnocování přijatých opatření a jejich přínosu pro vzdělávání.

Reflexe a hodnocení vzdělávacího procesu

- průběžná reflexe realizovaných tematických celků,
- hodnocení reakcí a zapojení dětí, jejich zájmu a naplňování vzdělávacího záměru,
- zaznamenávání podnětů pro další plánování a případné úpravy vzdělávací nabídky,
- využívání reflexe a vyjádření dětí jako jednoho ze zdrojů zpětné vazby,
- souhrnné hodnocení vzdělávání za stanovené období.

Pedagogické diagnostikování a portfolio dítěte

- průběžné pedagogické pozorování dítěte v přirozených vzdělávacích situacích,
- diagnostické úkoly a záznamy o individuálních pokrocích dítěte,
- analýza prací a dalších výstupů dítěte,
- portfolio dítěte,
- rozhovor s dítětem a jeho přiměřené zapojování do reflexe vlastního učení,
- využívání získaných poznatků při plánování vzdělávací nabídky a individuální podpory.

Zpětná vazba zákonných zástupců

- individuální rozhovory a konzultace se zákonnými zástupci,
- zpětná vazba při společných setkáních a akcích školy,
- konzultace vývoje, vzdělávacích pokroků, silných stránek dítěte a oblastí vhodných k další podpoře, včetně přípravy dítěte na přechod do základního vzdělávání,
- komunikace prostřednictvím interního informačního systému školy,
- dotazníkové šetření,
- vstupní informace o dítěti získané od zákonných zástupců při nástupu do mateřské školy.

Analýza dokumentace a dalších podkladů

- analýza třídního plánování a jeho reflexe,
- analýza pedagogické dokumentace a diagnostických záznamů,
- vyhodnocování naplňování očekávaných výsledků učení,
- záznamy z hospitační a kontrolní činnosti,
- záznamy z pedagogických porad,
- výsledky dotazníkových šetření a další získaná zpětná vazba,
- závěry externího hodnocení České školní inspekce a dalších relevantních zjištění.

7. 5 Termíny a frekvence autoevaluace

Autoevaluace probíhá průběžně v průběhu celého školního roku. Jednotlivé metody a nástroje jsou využívány v termínech a frekvenci odpovídající jejich účelu. Získaná zjištění jsou průběžně sdílena a vyhodnocována a slouží jako podklad pro další plánování a přijímání opatření.

Oblast / činnost	Termín a frekvence
Hospitační činnost ředitelky	zpravidla 2× ročně u každého pedagogického pracovníka, dále podle potřeby
Vzájemné hospitace pedagogů	průběžně podle organizačních možností školy
Společná reflexe pedagogické práce a sdílení zkušeností	průběžně, zejména na pedagogických poradách, zpravidla 1× měsíčně
Sebereflexe pedagogů	průběžně, písemná sebereflexe prostřednictvím záznamového listu 2× ročně
Reflexe tematických celků	po ukončení tematického celku
Reflexe dětí	průběžně v rámci vzdělávání a podle charakteru realizovaných činností
Souhrnné hodnocení vzdělávání ve třídě	2× ročně – za 1. pololetí a na konci školního roku
Pedagogické diagnostikování	průběžně; souhrnné diagnostické záznamy 2× ročně
Práce s portfoliem dítěte	průběžně v průběhu školního roku
Vyhodnocování naplňování OVU	průběžně při plánování a reflexi vzdělávání; souhrnně 2× ročně
Individuální konzultace se zákonnými zástupci	průběžně podle potřeb dítěte, zákonných zástupců a školy
Konzultace před přechodem dítěte do základního vzdělávání	zpravidla v průběhu 2. pololetí školního roku
Zpětná vazba zákonných zástupců při společných setkáních a akcích školy	průběžně
Dotazníkové šetření mezi zákonnými zástupci	zpravidla 1× ročně
Vstupní informace o nově přijatém dítěti	při nástupu dítěte do mateřské školy
Vyhodnocování podmínek vzdělávání	průběžně; souhrnně 1× ročně a podle aktuální potřeby
Vyhodnocení plánu autoevaluace a stanovení opatření pro další období	1× ročně, zpravidla na konci školního roku
Sebereflexe ředitelky školy	1x ročně, zpravidla na konci školního roku
Vyhodnocení závěrů externího hodnocení ČŠI	po uskutečnění externího hodnocení

7. 6 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Za vytvoření podmínek pro realizaci autoevaluace, její koordinaci a celkové vyhodnocení odpovídá ředitelka mateřské školy. Autoevaluace je současně společným procesem, na kterém se v rozsahu odpovídajícím jejich pracovnímu zařazení podílejí pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy.

Ředitelka mateřské školy

- koordinuje proces autoevaluace a sleduje naplňování stanoveného plánu,
- provádí hospitační a kontrolní činnost a poskytuje pedagogům zpětnou vazbu,
- vytváří podmínky pro společnou reflexi, vzájemné sdílení zkušeností a profesní rozvoj pracovníků,
- získává a vyhodnocuje podklady vztahující se k podmínkám, průběhu a výsledkům vzdělávání,
- společně s pedagogickým týmem vyhodnocuje výsledky autoevaluace, pojmenovává silné stránky a oblasti pro další rozvoj
- pravidelně reflektuje a vyhodnocuje vlastní řídicí a pedagogickou práci a získaná zjištění využívá pro další rozvoj školy,
- zajišťuje přijetí a následné vyhodnocení opatření vedoucích ke zkvalitňování činnosti školy,
- propojuje výsledky vlastního hodnocení se závěry externího hodnocení a využívá je při dalším plánování a aktualizaci ŠVP.

Pedagogičtí pracovníci

- průběžně reflektují a vyhodnocují vlastní pedagogickou práci,
- podílejí se na vzájemných hospitacích, společné reflexi a sdílení pedagogických zkušeností,
- hodnotí realizované tematické celky a získaná zjištění využívají při dalším plánování,
- průběžně sledují, zaznamenávají a vyhodnocují individuální vzdělávací pokroky dětí,
- využívají pedagogické diagnostikování a portfolio dítěte jako podklad pro individualizaci vzdělávání,
- podílejí se na souhrnném hodnocení vzdělávání ve třídě a na vyhodnocování naplňování ŠVP,
- komunikují se zákonnými zástupci a využívají získanou zpětnou vazbu při své pedagogické práci,
- podílejí se na společném vyhodnocování autoevaluace a navrhování opatření pro další období.

Nepedagogičtí pracovníci

Nepedagogičtí pracovníci se zapojují do autoevaluace v oblastech souvisejících s jejich pracovní činností. Poskytují podněty a zpětnou vazbu zejména k provozním, materiálním, organizačním,

bezpečnostním a dalším podmínkám školy a podílejí se na realizaci přijatých opatření podle své pracovní náplně.

Děti a zákonní zástupci

Děti a zákonní zástupci jsou důležitým zdrojem zpětné vazby. Děti jsou přiměřeně svému věku a možnostem zapojovány do reflexe vzdělávacích činností a vlastního učení. Zákonní zástupci poskytují zpětnou vazbu zejména prostřednictvím osobních rozhovorů, konzultací, společných setkání a dotazníkového šetření.

Získané podněty jsou využívány jako jeden ze zdrojů informací při hodnocení kvality podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání.